

2017. július 6., csütörtök

P8_TA(2017)0316

A kohézió és a fejlődés előmozdítása az Unió legkülső régióiban

Az Európai Parlament 2017. július 6-i állásfoglalása a kohézió és a fejlődés előmozdításáról az Unió legkülső régióiban: az EUMSZ 349. cikkének végrehajtása (2016/2250(INI))

(2018/C 334/19)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 52. cikkére, amely első bekezdésében előírja, hogy a szerződéseket a tagállamokra kell alkalmazni, a második bekezdésében pedig hogy a szerződések területi hatályát az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 355. cikke részletezi,
- tekintettel az EUMSZ-nek a Saint-Barthélemy sziget Európai Unióval kapcsolatos jogállásának módosításáról szóló, 2010. október 29-i 2010/718/EU tanácsi határozattal és a Mayotte Európai Unióval kapcsolatos jogállásának módosításáról szóló, 2012. július 11-i 2012/419/EU tanácsi határozattal módosított 355. cikke első szakasza (1) bekezdésére, amely meghatározza, hogy a szerződések rendelkezései az EUMSZ 349. cikkének megfelelően alkalmazandók a legkülső régiókra,
- tekintettel az EUMSZ 349. cikkére, amely elismerve a legkülső régiók különleges státuszát, előírja az egyedi intézkedések elfogadását, „amelyek célja különösen az, hogy meghatározza a Szerződések – így a közös politikák – alkalmazásának feltételeit ezekben a régiókban”, továbbá úgy rendelkezik, hogy ezek az intézkedések különösen, de nem kizárólag „olyan területekre vonatkoznak, mint a vám- és kereskedelempolitika, a fiskális politika, a vám szabad területek, a mezőgazdasági és halászati politika, a nyersanyagokkal és alapvető fogyasztási cikkekkel való ellátás feltételei, az állami támogatások, valamint a strukturális alapokhoz és a horizontális uniós programokhoz való hozzáférés feltételei”,
- tekintettel az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének a) pontjára, amely meghatározza, hogy a legkülső régiók gazdasági fejlődésének előmozdítására nyújtott támogatások a belső piaccal összeegyeztethetők lehetnek,
- tekintettel az EUMSZ XVIII. címére, amely kitűzi a gazdasági, társadalmi és területi kohézió célját, és amely meghatározza az ennek a célnak az eléréséhez szükséges strukturális pénzügyi eszközöket,
- tekintettel az EUMSZ 7. cikkére, amely úgy rendelkezik, hogy az Unió valamennyi célkitűzését figyelembe véve és a hatáskör-átruházás elvével összhangban biztosítja a különböző politikái és tevékenységei összhangját,
- tekintettel az Európai Bizottság legkülső régiókról szóló közleményeinek együttesére,
- tekintettel a legkülső régiókról szóló állásfoglalásainak együttesére és különösen „A kohéziós politika szerepe az EU legkülső régióiban az Európa 2020 stratégiával összefüggésben” című, 2012. április 18-i állásfoglalására⁽¹⁾ és „A legkülső régiók lehetőségei fejlesztésének a strukturális alapok és a többi európai uniós program közötti szinergiák megteremtése révén történő optimalizálásáról” című, 2014. február 26-i állásfoglalására⁽²⁾,
- tekintettel az Európai Unió Bíróságának 2015. december 15-i ítéletére⁽³⁾,
- tekintettel a Bizottság 2016. december 15-i jelentésére az Unió legkülső régióit célzó egyedi mezőgazdasági intézkedések rendszerének (POSEI) végrehajtásáról (COM(2016)0797),
- tekintettel a Bizottság által az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának címzett közleményre az állami támogatások uniós szabályozásának korszerűsítéséről (COM(2012)0209).

⁽¹⁾ HL C 258. E, 2013.9.7., 1. o.

⁽²⁾ E napon elfogadott szövegek, P7_TA(2014)0133.

⁽³⁾ A Bíróság *Parlament és Bizottság kontra Tanács* ügyben hozott 2015. december 15-i ítélete (C-132/14-től C-136/14-ig, ECLI:EU:C:2015:813).

2017. július 6., csütörtök

- tekintettel a legkülső régiók által 1999. március 5-én Cayenne-ban aláírt memorandumra, és annak a Spanyolország, Franciaország, Portugália és a legkülső régiók által 2010. májusban aláírt együttes memorandummal kiegészített változatára, amely kimondja, hogy az EU-nak elő kell mozdítania a legkülső régiók fenntartható fejlődését a legkülső régiók számos természeti és kulturális eszközeire építve, miközben előmozdítja az esélyegyenlőség, a partnerség, az arányosság és az uniós politikák koherenciájának elvét,
 - tekintettel az Európai Unió legkülső régiói 2016. szeptember 22–23-i XXI. elnöki értekezletének zárónyilatkozatára és a legkülső régiók által 2017. március 30-i és 31-i negyedik fórumot követően Brüsszelben aláírt együttes memorandumra,
 - tekintettel a szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról szóló, 2014. június 17-i 651/2014/EU bizottsági rendeletre ⁽¹⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzatának 52. cikkére, továbbá az Elnökök Értekezlete saját kezdeményezésű jelentések készítésére vonatkozó engedélyezési eljárásról szóló, 2002. december 12-i határozata 1. cikke (1) bekezdésének e) pontjára, valamint 3. mellékletére,
 - tekintettel a Regionális Fejlesztési Bizottság jelentésére és a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság véleményére (A8-0226/2017),
- A. mivel az EUMSZ 349. cikke elismeri a legkülső régiók különleges gazdasági és társadalmi helyzetét, amelyet olyan tényezők (távoli fekvésük, szigetjellegük, kis méretük, kedvezőtlen domborzati és éghajlati viszonyaik, néhány terméktől való gazdasági függésük...) is súlyosbítanak, amelyek állandósága és együttes hatása súlyosan hátráltatja fejlődésüket;
- B. mivel a Bíróság nagytanácsa 2015. december 15-i elvi jelentőségű ítéletében alapos értelmezését adta az EUMSZ 349. cikkének;
- C. mivel ebben az ítéletben a Bíróság többek között megerősíti, hogy a legkülső régiókra vonatkozó különleges intézkedések bevezetésére irányuló aktusok elfogadhatók a 349. cikk jogalapja alapján, mivel ez a jogalap lehetővé teszi mind az elsődleges jogtól, mind pedig a másodlagos jogtól való eltérést, és mivel nem kimerítő azon területek felsorolása, amelyekre a 349. cikk szövege vonatkozik, hiszen „az EUMSZ megalkotói nem akarták meghatározni azon intézkedéstípusok kimerítő listáját”, amelyek e cikk alapján meghozhatók;
- D. mivel az európai szerződések legkülső régiókra való alkalmazása során az EUSZ 52. cikke és az EUMSZ 349. és 355. cikke együttesen hatnak, továbbá mivel a 355. cikk első szakaszának (1) bekezdése alapján a szerződések rendelkezései az EUMSZ 349. cikkének megfelelően alkalmazandók a legkülső régiókra, és a „szerződésekre” való hivatkozás felöleli a származtatott jogot;
- E. mivel az EUMSZ 349. cikkét együtt kell olvasni a szerződés más cikkeivel és különösen a 7. cikkel, amely úgy rendelkezik, hogy „Az Unió, valamennyi célkitűzését figyelembe véve és a hatáskör-átruházás elvével összhangban, biztosítja a különböző politikái és tevékenységei összhangját”;
- F. mivel az egyenlőség és a megkülönböztetésmentesség elvei különböző helyzetek esetén különböző bánásmódot tesznek indokolttá, végső soron az európai jog alkalmazása terén érvényesülő egyenlőség lehetővé tétele érdekében;
- G. E. mivel az EUMSZ 349. cikkének célja a legkülső régiók fejlődésének, valamint az európai térségbe és egyidejűleg saját földrajzi térségükbe való beilleszkedésüknek a biztosítása, lehetővé téve számukra, hogy élvezzék a saját adottságaikhoz és szükségleteikhez igazított uniós politikák és – adott esetben – konkrét intézkedések előnyeit;
- H. mivel a legkülső régiók kiemelkedő helyet foglalnak el geostratégiai szempontból, valamint az éghajlatváltozással és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos kutatási területeken belül;

⁽¹⁾ HL L 187., 2014.6.26., 1. o.

2017. július 6., csütörtök

I. mivel a Bizottság becslései szerint az EU kék gazdasága mintegy 5,4 millió munkahelyet és évente körülbelül 500 milliárd EUR bruttó hozzáadott értéket jelent;

1. emlékeztet rá, hogy az EUSZ 7. cikke a Bizottságot felruházza a szerződéses örének szerepével; hangsúlyozza, hogy a legkülső régiók teljes körűen az Európai Unió integráns részei és ugyanazon jogrend érvényes rájuk, a Szerződések elismerik sajátos helyzetüket, az EUMSZ 349. cikke pedig rögzíti az adaptálás elvét és jogát, amelyet a különböző uniós szakpolitikák szintjén figyelembe vesznek;

2. hangsúlyozza, hogy míg az Uniótól való földrajzi távolságuk miatt jelentős hátrányt szenvednek, a legkülső régiók számos fontos eszközzel is rendelkeznek, mint például az egyre növekvő idegenforgalommal kapcsolatos tevékenységekben, a kék gazdaság növekedésében, a jelentős megújuló energiaforrások kiaknázásában, körforgásos gazdaság kialakításában, valamint a gazdag természeti örökségük és hatalmas biológiai sokféleségük értékének felismerésében rejlő potenciál;

3. úgy véli, hogy az EUMSZ 349. cikkét még innovatívabb és pozitívabb módon lehetne értelmezni, azaz a legkülső régiók nyújtotta előnyökre támaszkodó ad hoc programok és új egyedi európai politikák létrehozása érdekében, ezen előnyök kiaknázása céljából a megújuló energiák, a kék növekedés, a kutatás-fejlesztés, a fenntartható turizmus, a biodiverzitás megőrzése, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás terén; ebben az összefüggésben emlékeztet az Unió által vállalt szerepre, hogy elősegítse a legkülső régiók számára, hogy vagyonukra építve leküzdjék az előttük álló kihívásokat, ugyanakkor hangsúlyozza annak szükségességét, hogy az érintett tagállamok nagyobb felelősséget vállaljanak a rendelkezésre álló uniós eszközök felhasználása tekintetében, amelyek támogatják őket a legkülső régiók fenntartható fejlődésének biztosításában;

Az EUMSZ 349. cikkének végrehajtásával kapcsolatos jelenlegi helyzet

4. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a szerződéses legkülső régiókra vonatkozó cikkeit eddig nem a lehető legnagyobb mértékben hajtották végre, korlátozva ezzel azon képességüket, hogy teljes mértékben kihasználják az Unióhoz való tartozásukat és növeljék versenyképességüket saját földrajzi területeiken;

5. véleménye szerint az EUMSZ 349. cikkének kibővített végrehajtása elősegítené a legkülső régiók jobb integrációját az Unióba, valamint fejlődésüket és saját potenciáljukat sajátosságaik és strukturális kényszereik – lehetőségeikre is kiterjedő – teljes körű figyelembevételük során;

6. emlékeztet a jogalkotók által az EUMSZ 299. cikkének második albekezdésében, majd 349. cikkében megfogalmazott politikai szándéokra egy különféle szakpolitikák és eszközök keretében megvalósuló intézkedésekre építő átfogó stratégia kialakításáról;

7. emlékeztet rá, hogy a POSEI (a távoli fekvéssel és a szigetjelleggel összefüggő támogatási program) olyan program, amely mind az EUMSZ 349. cikkén, mind pedig a 42. cikk első albekezdésén és a 43. cikk (2) bekezdésén alapul és a legkülső régiók Unióhoz való tartozását, valamint egy közös európai szakpolitikának a legkülső régiók valós helyzetére való teljes körű adaptálása kettős elvét elismerő külön rendeletnek köszönhetően teljes mértékben figyelembe veszi a legkülső régiók sajátosságait, és ebből adódóan kulcsfontosságú egy ilyen program végigvitele és hogy más uniós politikák tekintetében újabb POSEI programokat vegyenek tervbe;

8. véleménye szerint a POSEI sikere mellett szól, hogy fenn kell tartani a legkülső régiókra szabott egyedi rendelkezéseket, és nem szabad ezeket feloldani horizontális európai programokban;

9. megjegyzi, hogy a Bizottság több közleményt fogadott el a legkülső régiókra vonatkozóan; sajnálja, hogy a legkülső régiókra vonatkozó különféle európai stratégiákat mindeddig csak részlegesen hajtották végre, illetve öntötték konkrét formába;

10. most felhívja a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot egy olyan cselekvési tervre, amelyhez a legkülső régiók tekintetében koherens és hatékony stratégia végrehajtását lehetővé tevő jogalkotási kezdeményezés kapcsolódik, és amely maradéktalanul él az EUMSZ 349. cikke által nyújtott lehetőségekkel, nevezetesen a fenntartható fejlődéshez kapcsolódó szükségleteikhez igazított egyedi, innovációra és hosszú távú beruházásokra építő programok és politikák létrehozása céljából; hangsúlyozza, hogy szorosan együtt kell működni a legkülső régiók regionális hatóságaival és az érdekelt felekkel; felhívja ezért az uniós intézményeket, hogy – a legkülső régiók regionális hatóságaival közösen – nyissanak új fejezetet az EU és a legkülső régiók közötti kapcsolatokban;

2017. július 6., csütörtök

11. üdvözli a Bizottság munkáját a legkülső régiókra vonatkozóan 2017 végén elfogadásra kerülő megújított stratégia tekintetében; felhívja a Bizottságot, hogy stratégiájába illesszen be a legkülső régiókra vonatkozó részletes megközelítést, valamint stratégiai kereteket a beruházási szükségletek vonatkozásában, pontos, elérhető és értékelhető célkitűzésekkel együtt; ösztönzi Franciaországot, Spanyolországot és Portugáliát, hogy nyújtsanak több támogatást legkülső régióknak;
12. emlékeztet arra, hogy az EUMSZ 349. cikke lehetővé teszi a legkülső régiók számára, hogy a felmerülő többletköltségeik kompenzálása érdekében időben nem korlátozott és nem csökkenő mértékű működési támogatást kapjanak egyszerűsített eljárások alapján; ezek az eltérések mind az uniós pénzügyi eszközökre, mind az állami támogatásokra vonatkoznak;
13. hangsúlyozza, hogy garanciát kell nyújtani a legkülső régiók tényleges/strukturális fejlődésének megfelelő stabilitás biztosításához létrehozott eszközrendszer, rendelkezések és eltérések hosszú távú fennmaradására;
14. felhívja a Bizottságot, hogy állítsa össze a legkülső régiókra vonatkozó megközelítés pontos mérlegét és külön-külön vizsgálja meg az egyes legkülső régiók gazdasági és társadalmi helyzetét, kitérve a késedelmek megszüntetése és a fenntartható fejlődés érdekében felmerülő beruházási szükségletek számszerű adataira, hogy mindezek alapján a legkülső régiók közelíthessenek a közepes európai fejlettségi szinthez;
15. felszólítja a Bizottságot, hogy a legkülső régiókat érintő ügyekben erősítse meg az e különböző főigazgatóságok közötti koordinációt annak érdekében, hogy az európai politikák és stratégiák keretében megfelelően kezeljék a legkülső régiók problémakörét; ezzel kapcsolatban hangsúlyozza, hogy a Főtitkárság meghatározó szerepet tölt be az EUMSZ 349. cikke megfelelő alkalmazásának biztosításában tekintettel arra, hogy az európai uniós politikáknak a legkülső régiók sajátosságaihoz való hozzáigazításához arra van szükség, hogy a döntéseket a legmagasabb politikai szinten hozzák meg;

Agrárpolitika

16. üdvözli a Bizottság legújabb jelentését (COM(2016)0797), amely szerint a POSEI programok (2006–2014) összesített teljesítménye pozitív; véleménye szerint ez a program alapvetően fontos a legkülső régióbeli termékek előállításának fenntartásához és megfelel az új közös agrárpolitika (KAP) új célkitűzéseinek, ajánlja továbbá a jelenlegi alaprendelet megtartását szem előtt tartva azonban azt, hogy a szabadkereskedelmi megállapodások hatályba lépését követően olyan költségvetési kiigazításokra lehet szükség, amelyek komolyan veszélyeztethetik vagy ennek veszélyével fenyegethetik a legkülső régiók termékeit;
17. úgy véli, hogy a POSEI a létrehozása óta valóban sikeres volt;
18. támogatja a Bizottság jelentésének azon következtetését, amely szorgalmazza a POSEI rendszer alapvető jellegének megerősítését, a mezőgazdasági termelés megszüntetésének, illetve az annak következtében a munkahelyekre, a környezetre és a legkülső régiók területi dimenziójára gyakorolt káros hatások elkerülése végett;
19. véleménye szerint a legkülső régiókban jobban kell támogatni a termelés diverzifikálását, és célzott fellépéseket kell bevezetni az egyes ágazatokat, különösen a paradicsom- és az állattenyésztési ágazatot sújtó piaci válságok megoldására, valamint az olyan kisüzemek fejlesztésének elősegítésére, mint a tejtermékek előállításával foglalkozó kisüzemek;
20. sajnálja, hogy a mezőgazdasági piacok közös szervezésével kapcsolatos, egymást követő reformok nem vették megfelelően figyelembe a legkülső régiók sajátosságait és nem vetítették előre a legkülső régiókra gyakorolt hatásukat;
21. megállapítja, hogy a kvóták és a garantált árak rendszerének megszűnése – amelyet a cukorpiac közös szervezésének 2005. évi reformja indított el – törekennyé tette a nádcukortermelők helyzetét a legkülső régiókban; hangsúlyozza, hogy ezen iparág fenntartható versenyképességének lehetővé tétele érdekében az EUMSZ 349. cikke keretében bevezetett összes egyedi eszközt fenn kell tartani; felhív egy támogatási mechanizmus létrehozására a cukornádtermesztők számára a cukor világpiacon árának esése esetén;
22. felszólítja a Bizottságot, hogy vegye figyelembe az Azori-szigetek tejtermelésének alapvető fontosságát, tartsa fenn a termelőknek nyújtott támogatást és piaci válság esetére irányozzon elő további intézkedéseket;

2017. július 6., csütörtök

23. felhívja a figyelmet arra, hogy a banántermelés kulcsszerepet tölt be egyes legkülső régiók társadalmi-gazdasági szerkezetében; felszólít ezért a termelőknek nyújtott támogatás fenntartására és adott esetben annak növelésére;
24. felszólítja a Bizottságot, hogy a különböző mezőgazdasági ágazatokban – például a banán-, cukor-, rum-, halászati ágazatban vagy a tejpiaci megfigyelőközponttal együtt a tejágazatban – a piaci válságkezelési és -észlelési eszközeibe vezesse be a piaci válság világos meghatározását a legkülső régiókra vonatkozóan és mutatószámait igazítsa hozzá e régiók valós helyzetéhez;
25. sajnálja, hogy az ökológiai termelés tanúsítására vonatkozó rendszer tekintetében a harmadik országok és az uniós tagállamok között fennálló különbség versenytorzulást idéz elő a piacon, amely mind a legkülső régiókban működő európai termelők, mind pedig az e termékek valós előállítási feltételei tekintetében megtevesztett európai fogyasztók számára kárt okoz; ezért felszólít arra, hogy az ökológiai termékek termelésére és címkézésére vonatkozó jövőbeli európai normákról folytatott tárgyalások keretében cseréljék le a jelenleg hatályban lévő egyenértékűségi rendszernek való megfelelést a legkülső régiók és a harmadik országok közötti tisztességes verseny biztosítása érdekében;
26. véleménye szerint az EUMSZ 349. cikke alapján jogi keretet kell elfogadni az ökológiai címkével ellátott termékekre vonatkozóan, illetve az egészségügyi és növény-egészségügyi területre vonatkozóan, amely figyelembe veszi a trópusi környezettel rendelkező legkülső régiók mezőgazdaságának jellemzőit;
27. felszólítja a Bizottságot, hogy a legkülső régiók mezőgazdasági termelőit a legkülső régió logó, valamint más minőségtanúsítási formák használatának támogatásával ösztönözze a jó minőségű termékek előmozdítására;
28. kiemeli, hogy a termékdifferenciálás és -specializáció tovább ösztönözheti és támogathatja az élelmiszerek helyi termelését, feldolgozását és forgalmazását, és ezáltal csökkentheti a meglévő egyenlőtlenségeket a legkülső régiók és az Unió más régiói között;
29. a politikák koherenciája nevében hangsúlyozza, hogy a legkülső régiókban a hagyományos ágazatok korszerűsítése és versenyképességük erősítése érdekében tett erőfeszítéseket nem kérdőjelezhetik meg az Unió harmadik országokkal kötött egyes szabadkereskedelmi megállapodásai által a legkülső régiók gazdaságára gyakorolt negatív hatások;

Az Európai Unió kereskedelempolitikája

30. emlékeztet rá, hogy az EUMSZ 207. cikkének (3) bekezdése előírja annak biztosítását, hogy „a megtárgyalt megállapodások a belső uniós politikákkal és szabályokkal összeegyeztethetőek legyenek”.
31. megállapítja, hogy a harmadik országokkal, köztük a világ legnagyobb banán- és cukortermelőivel kötött kereskedelmi megállapodások számának növekedése módosítja a piac felosztását, lenyomja az árakat és veszélyezteti ezen élelmiszerek közösségi termelőinek versenyképességét;
32. úgy véli, hogy az Unió kereskedelempolitikája nem fogja veszélyeztetni a legkülső régiók ágazatait, mert azok fontos gazdasági, társadalmi és környezetvédelmi szerepet töltenek be;
33. felhív arra, hogy az Unió által folytatott kereskedelmi tárgyalások során megfelelően vegyék figyelembe a legkülső régiók sajátosságait és érzékeny ágazatait, különösen a banán, a cukor, a rum, a paradicsom vagy a halászati termékek ágazatát;
34. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a Brexittel kapcsolatos tárgyalások során figyelmesen és körültekintően járjanak el a legkülső régiók érdekeinek védelme tekintetében;
35. buzdítja a Bizottságot, hogy a 2012. június 20-i közleményében kifejezett vállalás szerint csatoljon „a kereskedelmi megállapodásokra, így a gazdasági megállapodásokra vonatkozó javaslatokhoz hatáselemzéseket, amelyek adott esetben figyelembe veszik a legkülső dimenziót”, valamint kiterjednek a környezeti, szociális, gazdasági és területi szintre gyakorolt hatásokra is a legkülső régiók tekintetében; kéri, hogy e hatástanulmányok a legkülső régiókra vonatkozó kereskedelmi megállapodások halmozódó hatásait is mérjék fel;

2017. július 6., csütörtök

36. sajnálja, hogy mostanáig semmilyen tanulmányt nem készítettek a szabadkereskedelmi megállapodásoknak a legkülső régiók mezőgazdasági ágazataiban kiváltott következményeiről; sajnálja továbbá, hogy a POSEI-ban meghatározott jogszabályi rendelkezésekkel ellentétesen a legkülső régiókat nem vették figyelembe a Bizottságnak a kereskedelmi megállapodások halmozódó hatásairól szóló, 2016. december 15-i jelentésében;

37. kéri, hogy az uniós kereskedelempolitikákban vegyék figyelembe a legkülső régiók versenyhátrányait; kéri a tarifa- és a nem tarifajellegű korlátok fenntartását, amelyek szükségesek a legkülső régiók érzékeny termékeinek védelméhez, valamint a legkülső régiók termékeinek veszélyeztetése vagy komoly veszélyeztetésének fenyegetése esetén kéri a védzáradékok és a stabilizációs mechanizmusok tényleges alkalmazását;

38. hangsúlyozza az egyenértékűség elvének korlátait, különösen az ökológiai mezőgazdaságból származó termékek esetében, amely elv lehetővé teszi, hogy olyan harmadik országokból származó termékek jussanak be az Európai Unióba, amelyek nem tartják tiszteletben az összes európai követelményt; felszólít a szerződészerűség elve haladéktalan alkalmazására és az ellenőrzési intézkedések erősítésére;

39. ösztönzi a legkülső régiók szerepének erősítését az Európai Unió harmadik országokkal szembeni külpolitikáján belül, hogy ezáltal megerősödjön a szegénységgel szembeni küzdelemre, a környezeti fenntarthatóságra, a demokrácia erősítésére, a kulturális cserékre és a nemek közötti egyenlőségre irányuló külső politikák;

Fenntartható tengerügyi, halászati és kék növekedést célzó politika

40. emlékeztet rá, hogy az EUMSZ 349. cikke előírja, hogy a Bizottság a legkülső régiókra vonatkozó egyedi intézkedésekre tehet javaslatokat a halászat terén is;

41. kéri a Bizottságot, hogy hozza létre az EUMSZ 349. cikke alapján a legkülső régiók fenntartható halászatára vonatkozó támogatási rendszert, a mezőgazdaságban alkalmazott POSEI program mintájára;

42. buzdítja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy ültessék át a gyakorlatba az Európai Parlament „A halászflokkák igazgatásáról a legkülső régiókban” című, 2017. április 27-i állásfoglalásában ⁽¹⁾ szereplő összes ajánlást;

43. felszólítja az Uniót, hogy a legkülső régiókra támaszkodva tengeri világhatalomként tekintsen önmagára;

44. hangsúlyozza, hogy mind az óceánok jelentette gazdagság, mind pedig a folyamatban lévő és a jövőbeli technológiai fejlődések páratlan növekedési lehetőségeket kínálhatnak a legkülső régiók számára; úgy véli, hogy a fenntartható kék növekedés lehetőséget kínál a legkülső régiók és a kontinentális Európa között fennálló strukturális egyenlőségek mérséklésére, és hozzájárulhat ahhoz, hogy a legkülső régiók egy jövőorientált európai szakpolitika epicentrumává váljanak;

45. emlékeztet arra, hogy elhelyezkedésüknél fogva a legkülső régiók jelentős szerepet játszanak a tengerpolitikai irányítás, a parti vizek ellenőrzése, az illegális halászattal szembeni küzdelem, valamint a közlekedésbiztonság javítása terén;

46. arra ösztönzi az Uniót és az érintett tagállamokat, hogy – különösen a legkülső régiókkal kapcsolatban – végezzenek további befektetéseket a tenger- és óceánügyi politikába, azzal a céllal, hogy biztosítsák kizárólagos gazdasági övezeteik fenntartható és hatékony gazdasági fejlődését;

47. üdvözli a Bizottság által a legkülső régiók fenntartható kék növekedésében rejlő lehetőségek feltárására kezdeményezett tanulmányt, és lelkesedéssel fogadná egy, a legkülső régiókra támaszkodó tényleges európai uniós program beindítását, amely választ kívánna adni az élelmiszerbiztonság, a tengerkutatás és a biogazdaság kihívásaira is; hangsúlyozza azonban, hogy olyan tevékenységek, mint a tengerfenék alatt található olaj és gáz kitermelése, valamint a mélytengeri lerakódásokból származó ásványok feltárása súlyos hatással lehet az érzékeny tengeri területekre, és megzavarhatja a tengeri fajokat és a veszélyeztetett ökoszisztémákat;

48. felhívja a figyelmet a legkülső régiók védett tengeri területeinek jelentőségére;

⁽¹⁾ Ezen a napon elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0195.

2017. július 6., csütörtök

Kohéziós politika

49. emlékeztet arra, hogy az EUMSZ 349. cikke a strukturális alapokhoz különleges hozzáférést ír elő a legkülső régiók számára és hogy ebből fakadóan valamennyi legkülső régiót „legkevésbé fejlett régióknak” kellene tekinteni; üdvözli és kedvezően fogadja a legkülső régiókról szóló négyrészes közleménysorozatban (2004, 2007, 2008 és 2012) a legkülső régiókat előnyben részesítő bizottsági intézkedéseket; hangsúlyozza a 2014–2020 közötti programozási időszakra 13 milliárd EUR-t kitevő, az összes legkülső régióra vonatkozó uniós pénzügyi támogatás fontosságát;

50. ismételten hangsúlyozza, hogy a kohéziós politikának a 2020 utáni uniós fellépések egyik alapvető eszközének kell maradnia, különös tekintettel a legkülső régiókra, ahol még nyilvánvalóak a regionális különbségek;

51. felhívja a tagállamokat, hogy a szubszidiaritás elvére és a rájuk háruló felelősségi körökre tekintettel teremtsék meg az előfeltételeket, különösen a hatáskörükbe tartozó területeken történő beruházás terén annak érdekében, hogy az európai alapok és szakpolitikák a legjobb teljesítményt nyújthassák a legkülső régiókban;

52. véleménye szerint a következő programozási időszak tekintetében a legkülső régiók esetében nagyobb rugalmasságot lehetne megfogalmazni a tematikus koncentrátságra nézve a strukturális alapok igénybevételére vonatkozó bizonyos prioritási irányok meghatározásakor, amennyiben a fenntartható fejlődés a tét; kéri a legkülső régióknak juttatott költségvetési támogatások fenntartását, a többletköltségek kompenzálását, valamint igényt támaszt az eltérésekre vonatkozó – a strukturális hátrányok kompenzálását célzó – valamennyi intézkedésre;

53. kéri, hogy a következő többéves pénzügyi keretben szigorúan alkalmazzák az alapokra vonatkozó általános rendeletben a keretösszegek meghatározásához megfogalmazott kritériumokat;

54. emlékeztet a legkülső régiók kettős integrációjára vonatkozó közös célkitűzésre; felhív a legkülső régiók és a földrajzi medencéjükhöz tartozó harmadik országok közötti határokon átívelő együttműködést szolgáló valamennyi mechanizmus elmélyítésére és működőképessé tételére, többek között az EFA és az ERFA rendeletek jogi és pénzügyi eszközei közötti szinergiák fenntartása és fejlesztése révén;

55. rámutat arra, hogy a legkülső fekvés kedvezőtlen hatásainak csökkentése és az együttműködés előmozdítása érdekében fontos, hogy sor kerüljön az európai területi együttműködési stratégiák kiigazítására;

56. javasolja, hogy a legkevésbé fejlett és a legelszigeteltebb régiók tekintetében minden tagállamban fordítsanak nagyobb figyelmet az Európai Stratégiai Beruházási Alap (ESBA) végrehajtására;

57. emlékeztet rá, hogy – a legkülső régiók fiataljait érintő munkanélküliség mértéke miatt – a legkülső régiókban fokozni kell az uniós fellépést a fiatalok támogatása és képzése céljából, nevezetesen a fiatalok foglalkoztatását célzó kezdeményezéseken keresztül;

58. emlékeztet rá, hogy az Európai Szociális Alap (ESZA) a legfontosabb képzési és foglalkoztatási alap; felszólítja a Bizottságot, hogy – a legkülső régiók strukturális jellege és kritikus munkanélküliségi rátái miatt és az EUMSZ 349. cikke alapján, amely egyedi hozzáférési jogot biztosít a legkülső régiók számára a strukturális alapokhoz – további juttatást hozzon létre az ESZA keretében annak érdekében, hogy a legkülső régiókban támogatásban részesüljön a foglalkoztathatóság, a mobilitás és a képzés;

59. rámutat arra, hogy a kohéziós politika megvalósításának központi elemeként továbbra is hangsúlyt kell fektetni az intelligens szakosodást célzó kutatási és innovációs stratégiákra (RIS3) a legkülső régiókban;

60. emlékeztet a helyi fejlesztési eszközök – így például a közösségek szintjén irányított helyi fejlesztés (CLLD) és a nemzetközi nyomonkövetési eszköz (ITI) –, mint az alulról felfelé építkező megközelítés fontosságára, amely a helyi strukturális kihívásokra reagál, miközben támogatja a közösségi tulajdonú, felhívja ezért a Bizottságot és az érintett tagállamokat, hogy tárják fel a CLLD – mint a legkülső régiók által kifejezett alkalmazkodás szükségességére adott rugalmas és innovatív válasz – kihasználásának megerősítésére szolgáló módokat;

61. hangsúlyozza, hogy a politikák kidolgozásakor – különösen az oktatás, a képzés és a foglalkoztatás területén – döntő tényezőként szem előtt kell tartani a legkülső régiókban végbemenő demográfiai változásokat;

2017. július 6., csütörtök

Versenypolitika és állami támogatás

62. emlékeztet rá, hogy az EUMSZ 349. cikke előírja, hogy a Bizottság a legkülső régiókra vonatkozó egyedi intézkedésekre tehet javaslatokat, például a vám- és kereskedelempolitikát, a fiskális politikát, a vámszabad területeket, a nyersanyagokkal és alapvető fogyasztási cikkekkel való ellátás feltételeit és az állami támogatásokat illetően;

63. emlékeztet továbbá arra, hogy az EUMSZ 107. cikkének (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a belső piaccal összeegyeztethetőnek tekinthetők a legkülső régiók gazdasági fejlődésének előmozdítására nyújtott támogatások, ezek strukturális, gazdasági és társadalmi helyzetére tekintettel;

64. felszólítja a Bizottságot, hogy a nemzeti regionális támogatásokra vonatkozó iránymutatásokban és az általános csoportmentességi rendszerekben fokozottan támaszkodjon az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének a) pontjára és 349. cikkére a legkülső régiók gazdasági és társadalmi fejlődéséhez való hozzájárulás és e régiók fokozottabb figyelembevétele érdekében;

65. hangsúlyozza, hogy távoli fekvésükre és szűk piacokra tekintettel az EUMSZ 349. cikke és az EUMSZ 42. cikke alapján kapott versenyjogi eltérések megerősítése nem tudja veszélyeztetni a tagállamok közötti kereskedelmet és nem tudja destabilizálni a belső piacot;

66. sajnálja, hogy az általános csoportmentességi rendszerek és a nemzeti regionális támogatások egyszerűsítését célzó eredeti javaslatok a kezdetektől és a legelejtől fogva nem tértek ki a legkülső régiók gazdasági és társadalmi fejlődését ténylegesen biztosító, a legkülső régiókra vonatkozó szabályok módosítására is;

67. felszólítja a Bizottságot, hogy a legkülső régiókban fokozza fellépését a nagy monopóliumok elleni küzdelem terén, amelyek hozzájárulnak a helyi lakosság megélhetési költségeinek növekedéséhez, különösen azokban az importágazatokban, amelyek a helyi gazdaság, az energia, a közlekedés és a távközlés fejlődésével versengenek;

68. kéri a Bizottságot, hogy a 2020 utáni időszakra hosszabbítsa meg – helyzetük alapos értékelése után – a legkülső régiókra vonatkozó eltérő adózási rendszereket, ügyelve az igazságos és hatékony adórendszerek útján való előrehaladásra, valamint az adócsalás elleni küzdelem erősítésére az Unióban és a harmadik országokban;

69. felhívja a figyelmet az olyan kereskedelmi gyakorlatokra – mint például a feleslegbevezető piacként kezelés –, amelyek destabilizálhatják a helyi gazdaságok szigeti mikropiacait;

Kutatás, környezetügy, oktatás, kultúra, közlekedés, energia és távközlés

70. emlékeztet rá, hogy az EUMSZ 349. cikke előírja, hogy a Bizottság a legkülső régiókra vonatkozó egyedi intézkedésekre tehet javaslatokat az Unió horizontális programjaihoz való hozzáférés feltételeinek kérdésében is;

71. véleménye szerint az Unió horizontális programjaiban egyedi hozzáférési feltételeket kellene meghatározni a legkülső régiók számára a hatékony részvétel és annak érdekében, hogy e régiók előnyös adottságai érvényesülhessenek a Horizont 2020, LIFE, COSME, Kreatív Európa stb. programok révén;

72. kéri a Bizottságot, hogy a legkülső régiókat integrálja a transzeurópai közlekedési, energia- és távközlési hálózatokba;

73. emlékeztet rá, hogy szükséges megteremteni a legkülső régiók hosszú távú energetikai önállóságát; hangsúlyozza, hogy a legkülső régiók számos adottsággal rendelkeznek a megújuló energiaforrások, az energiahatékonyság és a körforgásos gazdaság fejlesztése tekintetében;

74. rámutat a szilárd és fenntartható fejlődés érdekében történő kutatási-fejlesztési és innovációs tevékenységekben rejlő jelentős lehetőségekre; felhív a legkülső régiók hozzáféréseinek javítására az esb-alapok és a Horizont 2020 tekintetében, hogy az eddiginél jobban összekapcsolják egyetemeiket, kutatási központjaikat és innovatív vállalataikat, hozzájárulva ahhoz, hogy vonzó térségekké váljanak, és elősegítve a személyek és az intézmények közötti kapcsolatok erősödését, nemcsak a legkülső régiókon belül, hanem az európai kontinenssel, a tengerentúli országokkal és területekkel és harmadik országokkal is;

2017. július 6., csütörtök

75. felhívja a figyelmet arra, hogy a legkülső régióbeli kkv-k központi szerepet játszanak a gazdasági és társadalmi fejlődés terén; ezért felszólítja a Bizottságot, hogy a COSME programok vagy még inkább az EU foglalkoztatási és társadalmi innovációs programja (EaSI) keretében jobban vegye figyelembe a legkülső régiók helyzetét;

76. úgy véli, hogy a legkülső régiók és a szomszédos harmadik országok között a kutatás és innováció, valamint a kultúra és az oktatás területén történő csereprogramokat és együttműködést tovább kell ösztönözni regionális integrációjuk előmozdítása érdekében;

77. üdvözlí, hogy az új Erasmus+ program a maximális mértékű segítség biztosítása révén ösztönzi a legkülső régiókból érkező diákok és fiatal vállalkozók mobilitását; kéri, hogy ugyanilyen rendelkezéseket foglaljanak bele a Kreatív Európa programba; kívánatosnak tartja, hogy az Erasmus program keretében jobban figyelembe vegyék a legkülső régiók közös jellemzőit, többek között a legkülső régiók közötti cserekapcsolatok előmozdítása révén; sajnálja, hogy az Erasmus+ rendelet (37) preambulumbekzdése ellenére, amely előírja, hogy „az Unió legkülső régióinak, valamint tengerentúli országainak és területeinek a távoli fekvéséből következő korlátokat figyelembe kell venni a program végrehajtása során”, az Erasmus mobilitást segítő támogatásainak összege gyakran elégtelen a legkülső régiókból származó kedvezményezett diákok kontinensre költözésével kapcsolatos tényleges költségekhez képest;

78. felszólítja a Bizottságot, hogy a fiatalokra vonatkozó új „Move2Learn, Learn2Move” mobilitási eszközt terjessze ki a legkülső régiókban élő európai polgárokra, továbbá hogy a részükre kínált utazási mód átvállalt költségének összegeit igazítsa a legkülső régiók és a kontinentális Európa közötti utazással járó tényleges költségekhez; üdvözlí a Bizottság azon döntését, hogy ezt az eszközt nem korlátozza kizárólag a vasúti közlekedésre, ami ténylegesen kirekesztené a tengerentúli fiatalokat;

79. megállapítja, hogy a Natura 2000 program nem alkalmazható a francia legkülső régiókban, holott itt rendkívüli, ám az éghajlatváltozás hatásai miatt sérülékeny vált biodiverzitás található; felhív ezért különleges védelmi intézkedések megvalósítására, valamint egy hosszú távú mechanizmus létrehozásával a BEST előkészítő intézkedés állandósítására a biodiverzitással kapcsolatos projektek finanszírozása, az ökoszisztéma-szolgáltatások hasznosítása és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás érdekében az európai tengerentúli területeken;

80. javasolja, hogy készítsenek hatástanulmányt a Natura 2000 program francia legkülső régiókra való alkalmazásának lehetőségeiről az ezen régiók biodiverzitásának és környezetének védelmére legmegfelelőbb eszközök meghatározása érdekében;

81. emlékeztet arra, hogy a Bizottság által 2015 októberében közzétett és az Európai Számvevőszék által az 1/2017. sz. különjelentésben említett uniós biodiverzitási stratégia féldős értékelése megállapította, hogy „bár 2011 óta jelentős előrehaladást értek el az 1. célkitűzésben szereplő intézkedések végrehajtásában, továbbra is a legnagyobb kihívások közé tartozik a Natura 2000 hálózat tengeri vonatkozásainak kiteljesítése, valamint a területek eredményes irányításának és a Natura 2000 hálózat támogatásához szükséges finanszírozásnak a biztosítása, amelyek közül mindkettő fontos tényező a legkülső régiók számára”;

82. emlékeztet arra, hogy az Európai Számvevőszék a 01/2017. sz. különjelentésben úgy ítélte meg, hogy „Az Unió 2020-as biodiverzitási stratégiája ambiciózus céljainak eléréséhez még jelentős előrelépésre lenne szükség a tagállamok és több igyekezetre a Bizottság részéről”;

83. emlékeztet arra, hogy az Európai Számvevőszék az 1/2017. sz. különjelentésében úgy vélte, hogy „Tovább kell törekedni a Natura 2000 hálózat megvalósítására a hálózat potenciáljának teljes mértékű kihasználása érdekében”;

84. ismételtén rámutat arra, hogy az internethozzáférés javításának feltétlenül szerepet kell játszania a legkülső régiókban a területi kohézió és az esélyegyenlőség előmozdítása, a munkahelyteremtés és az ott élő lakosság életkörülményeinek javítása tekintetében;

85. határozottan felszólítja a Bizottságot, hogy a digitális hálózati lefedettséggel összefüggő kérdések tárgyalásakor vegye figyelembe a legkülső régiók sajátosságait;

2017. július 6., csütörtök

86. felszólít egy POSEI jellegű egyedi program létrehozására a közlekedésre vonatkozóan e régiók területi, társadalmi és gazdasági kohéziójának előmozdítása, valamint egyes legkülső régiók elszigeteltségének és kettős elszigeteltségének csökkentése érdekében; hangsúlyozza, hogy e programnak elő kell irányoznia a legkülső régiók és a kontinens közötti, a legkülső régiókon belüli és a közeli legkülső régiók, pl. az Azori-szigetek, Madeira és a Kanári-szigetek közötti személy- és áruszállítás támogatását; hangsúlyozza, hogy a programnak az ezen régiók közötti kereskedelmet is elő kell mozdítania;

87. rámutat, hogy a legkülső régiók kiemelt idegenforgalmi térségek, és hogy – különösen a belső piac vonatkozásában – alapvető fontosságú a minőségi és megfizethető közlekedési hálózatba való beruházás;

88. felhívja az Európai Uniót, hogy közlekedési infrastruktúrák és útvonalak révén tegyen határozott lépéseket a legkülső régiók megközelíthetőségének nemzetközi szintű biztosítása érdekében, mind az európai kontinens irányában, mind a legközelebbi harmadik országok és a világ többi része vonatkozásában;

89. kéri, hogy nem áthelyezhető munkahelyeket létrehozó és a vállalkozásoknak a helyi beágyazódottságuk megerősítésére való képességén alapuló, valódi európai ipari stratégiát alkalmazzanak a legkülső régiókban;

90. úgy véli, hogy a legkülső régiók kiemelt térségként szolgálhatnak kísérleti projektek végrehajtásához a különböző tagállamokban horizontálisan alkalmazandó intézkedések vonatkozásában;

o

o o

91. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, a tagállamoknak és régióiknak, valamint a Régiók Bizottságának.
